

Sche derschaders sa dispitan

La cumissiun per giustia e segirezza dal Cussegl grond ha infurmà la publicità

DA MARTIN CABALZAR/FMR

■ **En ils svars en il ravugl da la Dretgira chantunala duai il Cussegl grond uss procurar per remadura e cleras relaziuns. La cumissiun da giustia e segirezza propona da renunziar a la reelecziun dal derschader dispitaivel Peter Schnyder. Plinavant duai l'immunitad giudiziala dal parsura Norbert Brunner en connex cun in'accusaziun penala pervi da violaziun d'uffizi vegnir abolida.** La cumissiun presidiada da deputà *Ilario Bondolfi* ha plinavant èr già da s'occupar dal grond dumber da pendenzas e da la lunga durada da las proceduras tar la Dretgira chantunala. Per incumbensa da la cumissiun han ils professers *Beat Stadler* (Berna) e *Felix Uhlmann* (Turitg) examinà la situaziun e proponì recumandaziuns per ina distgargia situativa ed in support cun engaschar supplementarmain plirs actuars. Ils dus experts externs han constatà ch'il dumber da cas è creschì ils ultims dus onns. Creschì cuntinuadamain ed a moda marcanta è cunzunt er il dumber da pendenzas, e quai dapi l'onn 2011, dal 2014 fin 2019 è il dumber schizunt sa dublegià. Ils experts han era cumpareglià las cifras grischunas cun quellas da las dretgiras superiuras da Turitg e Berna. Quellas han clermain pli paucas proceduras cun duradas da passa 12 mais. La cumparegliazion mussa plinavant che la Dretgira chantunala dal Grischun «è occupada sufficientamain en quai che concerna il dumber da plazzas da derschadras e derschaders». Sco plitgunsch «stgargasas respectivamain sut la media» giuditgeschan ils experts percenter las resursas da persunal da l'actuariat. Ils experts recumondan perquai a la CGS da betg stgaffir per se novas plazzas da derschader, ma bain d'examinar pussaivladads supplementaras per engaschar derschaders suppleants en situaziuns extraordinarias e durant in temp limità. Medemamain duai vegnir examinà d'engrondir l'actuariat cun ina fin duas plazzas che duain vegnir engaschadas primarmain per liquidar efficientamain las pendenzas.

Il parsura *Norbert Brunner* haja bain fatg propostas co dumagnar meglier las pendenzas, haja dentant già pauc success en l'execuziun. Er la trilinguitad grischuna possa magari retardar la liquidaziun.

Ils svars tar la Dretgira chantunala procuran per discussiuns.

FOTO O. AEBLI-ITEM

Cas Peter Schnyder

La cumissiun per giustia e segirezza ha tanter auter già da s'occupar da la proposta inoltrada da l'entir collegi da derschaders da destituir *Peter Schnyder* da ses uffizi. In chastì talmain grev possia vegnir decretà sulettamain dal Cussegl grond sco gremi da surveglianza. Quai saja dentant anc mai chapitè en il Grischun, ha ditg Bondolfi. En il medem mument ha la CGS l'incumbensa da preparar las elecziuns da la dretgira che èn uss spustadas dal zercladur sin l'avust. Las inquisiziuns fatgas da la cumissiun cun agid da prof. *Isabelle Häner* haja revelà tar Schnyder «in individualissem exprimì ed in'insistenza a l'atgna opiniun, e quai en ina moda e maniera incumpatibla cun in'autorità collegiala». Ultra da quai sajan vegnidadas constatadas violaziuns relevantas da l'obligaziun d'uffizi, sco per exempel l'absenza nunperstgisada ad ina sesida da dretgira. Da la mesira disciplinara la pli severa, ina destituziun d'uffizi, veglia la cumissiun desister per motivs da commensurabilitad. A medem temp propona la cumissiun dentant da betg proponer Schnyder per ina reelecziun, damai ch'el «n'ademplescha betg las premissas persunalas per ina cooperaziun ordinada en il gremi collegial».

Cas Norbert Brunner

En la procedura disciplinara instradada tant da Schnyder sco da la cumissiun da giustia e segirezza cunter Norbert Brunner ha la cumissiun constatà «ina violaziun grevanta da l'obligaziun d'uffizi». Quella stat en connex cun il tractament inadequat d'ina sentenza d'appellaziun en in cas da dretg d'ierta che è gia vegnì tematisà diversas giadas en las medias. Durant sia activitad da blers onns haja mai dà ina denunzia gravanta da surveglianza ni mesira disciplinara vers Brunner, punctuescha la cumissiun. Damai che Brunner ha communitgà sia demissiun sin la fin da quest onn, è ina recumandaziun da reelecziun daventada obsoleta. En il fratemp ha Brunner dentant inoltrà ina damonda da recusaziun che vul snegar als commembers da la CGS la cumpetenza da tractar il cas. Davart questa pretensiu vegn il Cussegl grond a decider en la sessiun da zercladur. Pir suenter po la cumissiun decider tge sancziuns che ston vegnir pronunziadas vers Brunner. Cun 11:0 vuschs ha la cumissiun dentant decidì d'abolir l'immunitad giudiziala da Brunner, uschia che la Procura publica po manar vinavant l'inquisiziun penala che na saja betg l'incumbensa da la cumissiun, ha ditg Bondolfi.